

Od Redakcji

Trzy dekady temu, 7 kwietnia 1995 roku odbyło się inauguracyjne posiedzenie Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, powołanej na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1994 roku. Nominacje Przewodniczącemu prof. Władysławowi Baka oraz członkom Rady: Katarzynie Borowskiej, Krystynie Góral, dr. Markowi Grzybowskiemu, prof. Władysławowi L. Jaworskiemu, prof. Stanisławowi Kasiewiczowi, Barbarze Kowalskiej, prof. Markowi Safjanowi, prof. Janowi Szambelańczykowi i Tadeuszowi Żywczakowi wręczył prof. Witold Koziński – I z-ca Prezesa NBP. Inauguracyjne posiedzenie Rady odbyło się gościnnie w salce konferencyjnej Związku Banków Polskich, na zapleczu której zgromadzono kilkadziesiąt pokaźnych kartonów z dokumentacją zawieszonych banków spółdzielczych, których deponenci oczekiwali na wypłaty depozytów. Można wspomnieć, że ówczesnie nie brakowało sceptyków nazywających nowo powołanych członków mianem kamikadze, ale bez funduszy, procedur czy infrastruktury. Pierwsze posiedzenia trwały niemal bez przerwy po kilka dni, aby zrekrutować i powołać zarząd Funduszu oraz uchwalić niezbędne akty wewnętrzne. Karkołomnego wyzwania kierowania Zarządem podjęła się Ewa Kawecka-Włodarczak, we współdziałaniu z Hanną Krajewską (zastępcą Prezesa), Bożeną Chełmińską, Andrzejem Jankowskim i Marią Pawelską, którzy uczestniczyli w konkursie i uzyskali uznanie Rady.

Sięgając pamięcią wstecz można nie bez kozery stwierdzić, że nie było łatwo, ale Rada i Zarząd działała z entuzjazmem i poświęceniem, ciesząc się życzliwym wsparciem środowiska bankowego. Szerzej o XXX-leciu BFG traktuje opracowywana specjalna księga jubileuszowa.

Z punktu widzenia obecnej stabilności polskiego sektora bankowego, zakresu i jakości gromadzonych informacji czy wiarygodności diagnoz poszczególnych podmiotów, zgromadzonych funduszy interwencyjnych, poziomu gwarancji depozytów, a przede wszystkim procedur zapobiegania, bądź likwidowania kryzysów w bankach sytuacja jest dziś o symboliczne „lata świetlne” korzystniejsza, i to zarówno dla ogniwi sieci bezpieczeństwa, jak i klientów instytucji monetarnych. Nie żyjemy jednak w cieplarnianych warunkach, a nowych wyzwań nie brakuje. Można tu wskazać warunki w jakich znajdują się np. banki centralne wobec pojawiających się nowych koncepcji architektury rozliczeń, rosnącej popularności kryptoaktywów, cyberataków czy zawirowań w międzynarodowych stosunkach handlowych, o konsekwencjach obecnych czy potencjalnych konfliktów zbrojnych nie wspominając. W okolicznościach gdy poważny kryzys regionalny czy globalny może wy-

buchnąć nie tylko w konsekwencji agresji militarnej, nowego dużo szerszego znaczenia nabiera maksyma, której autorstwo przypisuje się rzymskiemu historykowi Flawiuszowi Wegecjuszowi. To on w dziele *Epitoma rei militaris* użył zwrotu formułowanego współcześnie jako *Si vis pacem, para bellum*, co dosłownie tłumaczy się: „Jeśli chcesz pokoju, przygotuj się do wojny”. Acz Polacy nie gęsi i swoje wersety też mają. Jak choćby ten z *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego, wypowiedziany przez Dziennikarza podczas rozmowy z Czepcem: *Niech na całym świecie wojna, byle polska wieś zaciszna, byle polska wieś spokojna*. I podobnie jak u F. Wegecjusza także przesłaniu S. Wyspiańskiego trzeba przypisać zmodernizowany i poszerzający sens wynikający chociażby z tego, że w XXI w. przyszło nam żyć w elektronicznej i globalnej wiosce, w której zwolenników metod Jakuba Szeli nie brakuje¹.

Nie chcesz kryzysów walcz z nimi zanim wybuchną. Takim mottem można opatrzyć zbiór opracowań jaki zawiera nr 1(98) 2025 „Bezpiecznego Banku”. Znajdują się w nim bowiem zarówno rozważania poświęcone rozwojowi infrastruktury bezpieczeństwa finansowego (*Wpływ systemów gwarancji depozytów na stabilność banków – doświadczenia okresów niestabilności systemowej; Strategia transferu jako skuteczna metoda resolution – rozważania teoretyczne i wnioski z dotychczasowych doświadczeń*) czy infrastruktury krytycznej (*Ransomware jako zagrożenie dla bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej, ze szczególnym uwzględnieniem systemu finansowego*), doświadczeń i projekcji przyszłości banków centralnych (Recenzja książki Andrzeja Sławińskiego, *Bankowość centralna. Ewolucja i przyszłość; Komparatywna analiza sektora bankowego w Polsce i w Szwecji w czasie kryzysów lat 90. XX w., globalnego kryzysu finansowego oraz pandemii COVID-19*), charakterystyka koncepcji lokalności waluty (*Inicjatywa Vollgeld w Szwajcarii – próba reformy systemu monetarnego*), wreszcie dwa opracowania na styku finansów i polityki społecznej: *Upadłość konsumencka a problem wykluczenia finansowego* oraz *Bankowe Indywidualne Konta Emerytalne – najbezpieczniejsza forma oszczędzania na emeryturę*.

Kolejny numer naszego czasopisma poświęcony będzie problematyce kryptoaktywów, która spotkała się z dużym zainteresowaniem uczestników seminarium współorganizowanych przez KNF i EKF w lutym br., jak i bardzo dużym odzewem autorów na odpowiedni *call for papers*.

Życzę Państwu interesującej lektury!

Jan Szambelańczyk
Redaktor Naczelny

¹ Postać Jakuba Szeli, przywódcy chłopskiego, który odegrał kluczową rolę podczas rabacji galicyjskiej w 1846 roku, jest do dziś przedmiotem kontrowersji i różnorodnych interpretacji w polskiej historiografii.